

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ТУРИЗМУ

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ КАРДІОЛОГІЇ ТА ПУЛЬМОНОЛОГІЇ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 22

мова навчання: українська

Розробник(и):

Балаж Марія Степанівна, наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, balazhms@gmail.com;
Вітомський Володимир Володимирович наук з фізичного виховання та спорту, викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії, vitomskiyvova@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема отримання теоретичних знань з основ кардіології та пульмонології. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: захворювання серцево-судинної системи (набуті та вроджені вади серця, атеросклероз та атерогенні захворювання, ішемічна хвороба серця, кардіоміопатії, хронічна серцева недостатність та артеріальна гіпертензія); захворювання дихальної системи (рестриктивні захворювання, ХОЗЛ, бронхіальна астма, туберкульоз легень).

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю, заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competencies determined by the educational and professional program, in particular, obtaining theoretical knowledge on the basics of cardiology and pulmonology. The volume of discipline is 3 ECTS credits. The main topics are: cardiovascular disease (acquired and congenital heart defects, atherosclerosis and atherogenic diseases, ischemic heart disease, cardiomyopathies, chronic heart failure and arterial hypertension); diseases of the respiratory system (restrictive diseases, COPD, bronchial asthma, pulmonary tuberculosis).

The final evaluation is based on the results of the current control, the score and the exam.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема зокрема отримання теоретичних знань з основ кардіології та пульмонології.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	12	0	32	0	46	90
Заочна	-	-	-	-	-	-

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)»; «Нормальна анатомія людини»; «Основи медичних знань», «Латинська мова і медична термінологія»; «Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія», «Пропедевтика внутрішніх хвороб».

Програма навчальної дисципліни.**Тематичний план навчальної дисципліни**

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього			
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Основні захворювання серцево-судинної системи. Набуті вади серця	12	2	6	6	-	-	-	-
Тема 2. Вроджені вади серця	12	2	4	6	-	-	-	-
Тема 3. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця.	12	2	6	6	-	-	-	-
Тема 4. Кардіоміопатії. Хронічна серцева недостатність. Артеріальна гіпертензія.	12	2	4	6	-	-	-	-
Тема 5. Основні захворювання дихальної системи. Рестриктивні захворювання: гострий бронхіт, пневмонія, плеврит.	20	2	6	10	-	-	-	-
Тема 6. ХОЗЛ. Бронхіальна астма. Туберкульоз легень.	22	2	4	14	-	-	-	-
Всього годин:	90	12	30	48	-	-	-	-

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Основні захворювання серцево-судинної системи. Набуті вади серця

Загальні відомості про вади серця. Визначення за МКХ-10. Класифікація. Набуті вади серця: визначення, класифікація, етіопатогенез.

Набуті вади мітрального клапану: етіологія, клініка, особливості гемодинаміки та ехокардіографії. Сучасні методи лікування (показання до консервативного лікування та хірургічного втручання).

Набуті вади аортального клапану: етіологія, клініка, особливості гемодинаміки та ехокардіографії. Сучасні методи лікування (показання до консервативного лікування та хірургічного втручання).

Тема 2. Вроджені вади серця

Загальні відомості про вроджені вади серця. Вади зі збагаченням малого кола кровообігу (дефект міжпередсердної перегородки; дефект міжшлуночкової перегородки; відкрита артеріальна протока).

Тетрада Фалло, функціонально єдиний шлуночок серця, транспозиція магістральних судин та вроджено корегована транспозиція магістральних судин: анатомічні та гемодинамічні особливості, клініка та динаміка без оперативного втручання, хірургічна корекція.

Тема 3. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця.

Загальні відомості про атеросклероз. Визначення за МКХ-10. Концепція факторів ризику. Модифіковані та немодифіковані фактори ризику. Клінічні прояви та методи діагностики. Сучасні підходи до лікування.

Ішемічна хвороба серця (ІХС): визначення та класифікація за МКХ-10. Інфаркт міокарду: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.

Стенокардія, кардіосклеоз, безбольова ішемія міокарда: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.

Тема 4. Кардіоміопатії. Хронічна серцева недостатність. Артеріальна гіпертензія.

Кардіоміопатії, хронічна серцева недостатність (ХСН): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.

Артеріальна гіпертензія: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики.

Тема 5. Основні захворювання дихальної системи. Рестриктивні захворювання: гострий бронхіт, пневмонія, плеврит.

Гострий бронхіт: поняття, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування.

Пневмонія, : поняття, класифікація, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування.

Плеврит: поняття, класифікація, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування

Тема 6. ХОЗЛ. Бронхіальна астма. Туберкульоз легень.

ХОЗЛ: хронічний бронхіт, емфізема легень - поняття, етіопатогенез, клініка, лікування.

Бронхіальна астма (визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, лікування).

Туберкульоз легень: поняття, епідеміологія, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви та діагностика, лікування, профілактика.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Основні захворювання серцево-судинної системи. Набуті вади серця	1. Загальні відомості про вади серця. Визначення за МКХ-10. Класифікація. Набуті вади серця: визначення, класифікація, етіопатогенез	2	-
	2. Набуті вади мітрального клапану: етіологія, клініка, особливості гемодинаміки та ехокардіографії. Сучасні методи лікування (показання до консервативного лікування та хірургічного втручання).	2	-
	3. Аортального клапану: етіологія, клініка, особливості гемодинаміки та ехокардіографії. Сучасні методи лікування (показання до консервативного лікування та хірургічного втручання).	2	-
Тема 2. Вроджені вади серця	4. Загальні відомості про вроджені вади серця. Вади зі збагаченням малого кола кровообігу (дефект міжпередсердної перегородки; дефект міжшлуночкової перегородки; відкрита артеріальна протока).	2	-
	5. Тетрада Фалло, функціонально єдиний шлуночок серця, транспозиція магістральних судин та вроджено корегована транспозиція магістральних судин: анатомічні та гемодинамічні особливості, клініка та динаміка без оперативного втручання,	2	-

		хірургічна корекція.		
Тема 3. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця.	6.	Загальні відомості про атеросклероз. Визначення за МКХ-10. Концепція факторів ризику. Модифіковані та немодифіковані фактори ризику. Клінічні прояви та методи діагностики. Сучасні підходи до лікування.	2	-
	7.	Ішемічна хвороба серця (ІХС): визначення та класифікація за МКХ-10. Інфаркт міокарду: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.	2	-
	8.	Стенокардія, кардіосклероз, безбольова ішемія міокарда: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.	2	-
Тема 4. Кардіоміопатії. Хронічна серцева недостатність. Артеріальна гіпертензія.	9.	Кардіоміопатії, хронічна серцева недостатність (ХСН): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.	2	-
	10.	Артеріальна гіпертензія: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики.	2	-
Тема 5. Основні захворювання дихальної системи. Рестриктивні захворювання: гострий бронхіт, пневмонія, плеврит.	11.	Гострий бронхіт: поняття, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування.	2	-
	12.	Пневмонія, : поняття, класифікація, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування.	2	-
	13.	Плеврит: поняття, класифікація, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування	2	-
Тема 6. ХОЗЛ. Бронхіальна астма.	14.	ХОЗЛ: хронічний бронхіт, емфізема легень - поняття,	2	-

Туберкульоз легень.	етіопатогенез, клініка, лікування.		
	15. Бронхіальна астма (визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, лікування). Туберкульоз легень: поняття, епідеміологія, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви та діагностика, лікування, профілактика.	2	-
Всього годин:		30	-

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Основні захворювання серцево-судинної системи. Набуті вади серця	1. Підготовка реферату та презентації за темою проблемних питань застосування сучасних засобів фізичної терапії при діафізарних переломах кісток	2	-
	2. Опрацювання теоретичних засад з шляхів оптимізації відновного лікування діафізарних переломів кісток	2	-
	3. Підготовка до практичного заняття з теми 1.	2	-
Тема 2. Вроджені вади серця	4. Анотування інформаційних джерел стосовно ускладнень внутрішньо-суглобних переломів	2	-
	5. Анотування інформаційних джерел стосовно сучасних підходів до фізичної терапії осіб з пошкодженнями капсульно-зв'язочних структур колінного суглобу	4	-
	6. Підготовка до практичного заняття з теми 2.	2	-
Тема 3. Атеросклероз та атерогенні	7. Складання алгоритму застосування заходів фізичної терапії для хворих з	2	-

захворювання. Ішемічна хвороба серця.	переломами верхньої щелепи		
	8. Складання алгоритму застосування заходів фізичної терапії при контрактурі скронево-нижньої щелепного суглобу	4	-
	9. Підготовка до практичного заняття з теми 3	2	-
Тема 4. Кардіоміопатії. Хронічна серцева недостатність. Артеріальна гіпертензія.	10. Корегування програм фізичної терапії хворих з полі травмою в залежності від періоду відновного лікування	2	-
	11. Анутовання інформаційних джерел стосовно застосування заходів ерготерапії при політравмі	4	-
	12. Підготовка до практичного заняття з теми 4	2	-
Тема 5. Основні захворювання дихальної системи. Рестриктивні захворювання: гострий бронхіт, пневмонія, плеврит.	13. Анутовання інформаційних джерел стосовно ортезування нижніх кінцівок при артрозах	2	-
	14. Анутовання інформаційних джерел стосовно принципів функціонального ортезування при артритях	4	-
	15. Підготовка до практичних занять з теми 5	2	-
Тема 6. ХОЗЛ. Бронхіальна астма. Туберкульоз легень.	16. Підготовка реферату та презентації стосовно ефективності методу тракційної терапії при вертебральних больових синдромах	4	-
	17. Складання програми з профілактики травматизму міжхребцевих дисків у шийному відділі хребта при заняттях спортом	4	-
	18. Підготовка до практичного заняття з теми 6	2	-
Всього годин:		48	-

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування набутих студентами теоретичних знань про епідеміологію нозологічних форм

захворювань серцево-судинної та дихальної систем; знання основних механізмів розвитку кардіологічної та пульмонологічної патології; клінічні форми та ознаки основних захворювань серцево-судинної та дихальної систем завдяки:

знанням: етіології захворювань серцево-судинної та дихальної систем, патогенезу захворювань серцево-судинної та дихальної систем, клінічних форм та ознак захворювань серцево-судинної та дихальної систем, сучасних підходів до профілактики та лікування захворювань серцево-судинної та дихальної систем.

умінням: визначати клінічний діагноз хворого, охарактеризувати поняття про основні захворювань серцево-судинної та дихальної систем, розкривати етіопатогенетичні механізми основних захворювань серцево-судинної та дихальної систем, класифікувати основні захворювання серцево-судинної та дихальної систем, оцінювати стан хворого, надавати рекомендації з первинної та вторинної профілактики захворювань серцево-судинної та дихальної систем.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Загальні відомості про вади серця. Визначення за МКХ-10. Класифікація. Набуті вади серця: визначення, класифікація, етіопатогенез	Експрес-контроль. Тестування.	5
2. Набуті вади мітрального клапану: етіологія, клініка, особливості гемодинаміки та ехокардіографії. Сучасні методи лікування (показання до консервативного лікування та хірургічного втручання).	Експрес-контроль. Тестування.	5
3. Набуті вади аортального клапану: етіологія, клініка, особливості гемодинаміки та ехокардіографії. Сучасні методи лікування (показання до консервативного лікування та хірургічного втручання).	Експрес-контроль. Тестування.	5
4. Загальні відомості про вроджені	Експрес-контроль.	5

вади серця. Вади зі збагаченням малого кола кровообігу (дефект міжпередсердної перегородки; дефект міжшлуночкової перегородки; відкрита артеріальна протока).	Тестування.	
5. Тетрада Фалло, функціонально єдиний шлуночок серця, транспозиція магістральних судин та вроджено корегована транспозиція магістральних судин: анатомічні та гемодинамічні особливості, клініка та динаміка без оперативного втручання, хірургічна корекція.	Експрес-контроль. Тестування.	5
6. Загальні відомості про атеросклероз. Визначення за МКХ-10. Концепція факторів ризику. Модифіковані та немодифіковані фактори ризику. Клінічні прояви та методи діагностики. Сучасні підходи до лікування.	Експрес-контроль. Тестування.	5
7. Ішемічна хвороба серця (ІХС): визначення та класифікація за МКХ-10. Інфаркт міокарду: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.	Експрес-контроль. Тестування.	5
8. Стенокардія, кардіосклеоз, безболіова ішемія міокарда: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.	Експрес-контроль. Тестування.	5
9. Кардіоміопатії, хронічна серцева недостатність (ХСН): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.	Експрес-контроль. Тестування. Презентації.	10
10. Артеріальна гіпертензія: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики.	Експрес-контроль. Тестування. Презентації.	10
11. Гострий бронхіт: поняття, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування.	Експрес-контроль. Тестування.	5
12. Пневмонія, : поняття, класифікація, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування.	Експрес-контроль. Тестування.	5

13. Плеврит: поняття, класифікація, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування	Експрес-контроль. Тестування. Презентації.	10
14. ХОЗЛ: хронічний бронхіт, емфізема легень - поняття, етіопатогенез, клініка, лікування.	Експрес-контроль. Тестування.	5
15. Бронхіальна астма (визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, лікування).	Експрес-контроль. Тестування.	5
16. Туберкульоз легень: поняття, епідеміологія, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви та діагностика, лікування, профілактика	Експрес-контроль. Тестування. Презентації.	10
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Критерії оцінювання:

1. За участь у лекційному занятті студент отримує 1 бал.
2. Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у 5 балів: 5 балів – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує. 4 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей. 3 бали – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок. 2 бали – студент, який невпевнено переказує матеріал, під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок. 1 бал – студент, який не приймає участь в обговоренні питань на занятті. 0 балів – студент відсутній на занятті.

3. Виконання самостійної роботи, що підготував студент оцінюється у 5 балів: 5 балів отримує студент, який повністю розкрив тему самостійної роботи, використовував основну і додаткову літературу. Проявив самостійність і творчий підхід. Матеріал подано логічно і своєчасно. 4 бали отримує студент, який розкрив тему самостійної роботи за всіма пунктами плану, використав більшість рекомендованої літератури. Матеріал подано логічно, можливо не своєчасно. 3 бали одержує студент, який тему самостійної роботи розкрив не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно. 2 бали одержує студент, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань. Матеріал подано не своєчасно. 1 бал – студент роботу написав формально, стисло, не своєчасно. 0 балів – студент повідомлення не підготував.

4. Реферати чи есе студентів оцінюються у 5 балів. 5 балів – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Реферат чи есе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. 4 бали – тема розкрита, матеріал подано відповідно пунктам плану, використано запропоновані джерела інформації. Інколи спостерігається порушення логіки. Реферат чи есе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час захисту студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 3 бали – лише простежується спроба підійти до написання реферату чи есе самостійно і творчо. Однак план реферату чи есе не досконалий. Загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент володіє інформацією на початковому рівні. 2 бали – реферат чи есе написані нашвидку, фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема розкрита частково. Під час захисту студент оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 1 бал – реферат чи есе написані фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема не розкрита. Під час захисту студент не може відтворити матеріал. Доповідь стисла, не логічно побудована. 0 балів – реферат чи есе не написані і не захищені.

5. Комп'ютерна презентація студентів оцінюються у 5 балів: 5 балів – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми, володіє майстерністю усної доповіді. 4 бали – простежується творчий підхід при підготовці презентації. Тема повністю розкрита, матеріал подано послідовно. Інколи спостерігається порушення логіки. Презентація оформлена згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час презентації студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 3 бали – загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал,

знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Студент не повністю розкрив тему, вивчено недостатню кількість джерел інформації. Під час презентації студент володіє інформацією на початковому рівні. 2 бали – презентація підготовлена на швидку, фрагментарно. Відзначений не самостійний підхід до виконання. Тема розкрита частково. Під час презентації студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 1 бал – презентація підготовлена фрагментарно. Тема не розкрита. Під час презентації студент не може відтворити матеріал. Доповідь стисла, не логічно побудована. 0 балів – презентація не підготовлена.

Залікові вимоги:

1. Загальні відомості про вади серця. Визначення за МКХ-10. Класифікація. Набуті вади серця: визначення, класифікація, етіопатогенез.
2. Набуті вади мітрального клапану: етіологія, клініка, особливості гемодинаміки та ехокардіографії. Сучасні методи лікування (показання до консервативного лікування та хірургічного втручання).
3. Набуті вади аортального клапану: етіологія, клініка, особливості гемодинаміки та ехокардіографії. Сучасні методи лікування (показання до консервативного лікування та хірургічного втручання).
4. Загальні відомості про вроджені вади серця. Вади зі збагаченням малого кола кровообігу (дефект міжпередсердної перегородки; дефект міжшлуночкової перегородки; відкрита артеріальна протока).
5. Тетрада Фалло, функціонально єдиний шлуночок серця, транспозиція магістральних судин та вроджено корегована транспозиція магістральних судин: анатомічні та гемодинамічні особливості, клініка та динаміка без оперативного втручання, хірургічна корекція.
6. Загальні відомості про атеросклероз. Визначення за МКХ-10. Концепція факторів ризику. Модифіковані та немодифіковані фактори ризику. Клінічні прояви та методи діагностики. Сучасні підходи до лікування.
7. Ішемічна хвороба серця (ІХС): визначення та класифікація за МКХ-10. Інфаркт міокарду: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.
8. Стенокардія, кардіосклеоз, безбольова ішемія міокарда: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.
9. Кардіоміопатії, хронічна серцева недостатність (ХСН): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування.
10. Артеріальна гіпертензія: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики.
11. Гострий бронхіт: поняття, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування.
12. Пневмонія: поняття, класифікація, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування.
13. Плеврит: поняття, класифікація, етіопатогенез, клініка, сучасні методи лікування.

14. ХОЗЛ: хронічний бронхіт, емфізема легень - поняття, етіопатогенез, клініка, лікування.
15. Бронхіальна астма (визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, лікування).
16. Туберкульоз легень: поняття, епідеміологія, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви та діагностика, лікування, профілактика.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Заболевания сердца и реабилитация. Под ред. М.Л. Поллока, Д.Х. Шмидта. К.: Олимпийская литература, 2000. 402с.
2. Хроническое заболевания вен нижних конечностей. за ред. О.А.Владимирова. Київ, 2010. 102с.
3. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм. Навчальний посібник. Запоріжжя, 2011. 314с.
4. Івасик Н. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання. Львів, 2012. 192 с.
5. Кардиореабілітація. Под ред. Г.П. Арутюнова. М.2013. 336 с.
6. Кардиореабілітація: практическое руководство. Под ред. Дж. Ниебауера; пер. с англ. М.: Логосфера, 2012. 328 с.
7. Передерій В.Г., Ткач С.М. Основи внутрішньої медицини. Вінниця: Нова книга, 2009. 784 с.
8. Рекомендации по реабилитации при заболеваниях органов дыхания. К.: Олимпийская литература, 2010. 192 с.
9. Реабилитация при заболеваниях сердечно-сосудистой системы. Под ред. И.Н. Макаровой. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. 304 с.
10. Реабилитация при заболеваниях сердца и суставов. С. М. Носков, В. А. Маргазин, А. Н. Шкробко и др. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. 640 с.
11. Рекомендации по реабилитации при заболеваниях сердца. [научн. ред. Д. Котко; пер. с англ. Г. Гончаренко]. К.: Олимпийская литература, 2011. 240 с.

Додаткова література:

1. Козырева О.В. Физическая реабилитация. Лечебная физкультура. Кинезитерапия. Учебный словарь – справочник. Москва: Советский спорт, 2010. 280с.
2. Бирюков А.А. Массаж: Учебник для институтов физической культуры. А.А. Васичкин. М. : Физкультура и спорт, 2003. 432 с.
3. Дубровский В.И. ЛФК. М.: Владос, 2004. 623 с.
4. Милюкова И.В., Евдокимова Т.А. Полная энциклопедия лечебной гимнастики. СПб.: Сова.М.: Эскмо, 2003. 512с.
5. Мурза В.П. Фізична реабілітація. Навчальний посібник. К.: Олан, 2004. 559с.
6. Теория и методика физического воспитания. Под общей ред. Т.Ю. Круцевич. К.: Олимпийская литература, 2003. в 2-х т.
7. Гусева И.Г., Осадчая Т.Ю. Физиотерапевтические методы реабилитации. Учебное пособие для студентов-реабилитологов институтов физического воспитания и спорта. Луганск. 2002. 178с.

8. Медицинская реабилитация. Под.ред. В.А. Епифанова. М.: Прогресс-информ, 2005. 326с.
9. Пархотик И.И. Дието- и кинезитерапия.К.: ДСТ ЛТД, 2005. 104с.
10. Попов С.Н. Лечебная физическая культура. Учебник для институтов физической культуры. М.: Физкультура и спорт, 2007. 608с.

Електронні ресурси:

1. <http://www.booksmed.com/>
2. <http://ukrcardio.org/>
3. <http://www.consilium-medicum.com.ua/cm/>
4. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/advanced>
5. <http://www.strazhesko.org.ua/advice>
6. <http://www.who.ch>
7. <http://www.nlm.nih.gov>
8. <http://healthgate.com>,
9. <http://www.kfinder.com>
10. <http://php.silverplatter.com>
11. <http://www.accesspub.com>
12. <http://BioMedNet.com>
13. <http://www.healthweb.org>
14. <http://www.pslgroup.com>
15. <http://www.healthgate.com>
16. <http://www.mdconsult.com>
17. www.rmj.net
18. <http://www.riada.kiev.ua/>
19. <http://imedic.kiev.ua/lechebnyj-massazh>
20. <http://slidan.com/tochechniy/>
21. <http://imedic.kiev.ua/statyi/massazh/85-massazh-dcp>
22. <http://imedic.kiev.ua/statyi/massazh/83-massazh-krivoshee>
23. <http://imedic.kiev.ua/statyi/massazh/80-banochnyj-massazh>
24. <http://vipbook.info/nauka-i-ucheba/medicina/32934-lakunichev-lechebnyj-massazh.html>
25. http://www.fizioterapiya.info/?page_id=318
26. <http://www.gippokrat.by/catalog/bolezni/fizioterapiya/uvch-terapiya.html>